

Besturen met Compassie
Praktisch wijze burgemeesters?

**INSTITUUT VOOR
PUBLIEKE
WAARDEN**

Gezamenlijk onderzoek naar de praktische wijsheid van burgemeesters

Deel 1: Praktische wijsheid en de staat van bestuur

Deel 2: De praktische wijsheid van de burgemeester

Deel 3: Gezamenlijke lessen

How to bring love back in the system

Korte geschiedenis

- 19^e eeuw: Rechtstaat, bescherming tegen de overheid (overheid op afstand)
- 20^e eeuw: Verzorgingsstaat, 'Van de wieg tot het graf' (overheid achter de voordeur)
- 21^e eeuw: De menselijke staat, bescherming op afstand en nabij

De Burgemeester en het einde van beleid

- Ondermijning
- Omgekeerde vlaggen (dalend vertrouwen)
- Covid-19
- Co2 en energie
- Personen met onbegrepen gedrag
- Statushouders en migranten
- Oekraïners

10% > 15% - 20% > 1% - 30%

500 gezinnen 1-3 problemen 1-5 instellingen	250 gezinnen 3-8 problemen 5-10 instellingen	
	125 gezinnen 8-12 problemen 10-15 instellingen	75 gezinnen 12-15 problemen 15-20 instellingen
		100.000 Euro Per Jaar

Situatie

- Systeem werkt voor 80% van de mensen goed
- Systeem werkt voor 10% van de mensen niet
- Systeem is voor 10% van de mensen destructief

De burgemeester in een gefragmenteerde wereld

- Voorzitter Raad (meerdere fracties en politisering)
- Voorzitter College (meerdere portefeuilles en verkokering)
- Voorzitter Driehoek: sociaal / fysiek / veiligheid
- Burgervader / moeder: tweedeling

Sturen met compassie?

Sturen	Status	Toekomst
Wetten	Verkokerd	<i>1 verordening?</i>
Governance	Afstemming	<i>Impact</i>
Geld	Schotten	<i>Bureaucratievrij geld?</i>
Data	Per domein	<i>Integrale monitor?</i>
Beleid	Kort cyclisch	<i>20 jaar?</i>
Mensen	Klanten	<i>Burgers</i>
Modus	Uitvoeren	<i>Leren</i>

Uitdaging:

How to bring love back in the system

Praktische wijsheid

The Ruler: *Vuistregel*

Aristoteles: ethica Nicomachea

‘Als je niet weet wat waar is of niet waar, **moet** je handelen om er achter te komen”
‘Soms moet je handelen, terwijl je niet weet wat waar is of niet waar’

Hoe goed te handelen?

Technè: theoretische kennis

Redeneren
Universeel geldend
Objectief
Ratio

Phronèsis: Praktische wijsheid

Vanuit doen
Contextspecifiek
Moreel geladen
Hart en hoofd

Epistème: filosofische kennis

Wat is waar?
Holistisch
Filosofisch

Het juiste midden (tussen twee uitersten)

Overmoed < Moed > Lafheid
Egoïsme < Rechtvaardigheid > Onbaatzuchtigheid

Regels

Uitsluiting

Praktische
wijsheid van de
Burgemeester

Ruimte

Willekeur

Vragen

1. Beschrijf in enkele zinnen een situatie waarin u moest handelen, zonder dat (volledige) kennis of informatie voor handen was en waarin u naar uw inschatting goed gehandeld heeft. Wat was er aan de hand en wat heeft u gedaan?
2. Wat was er gebeurd als u niets had gedaan?
3. Wat was er gebeurd als u nog veel meer had gedaan?
4. Wat heeft u er van geleerd en kunt u dat uitdrukken in een vuistregel?